

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002890

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-08-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Моренчука Андрія Андрійовича

2. Andrii Morenchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 291

Назва наукової спеціальності: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Дата захисту: 08-08-2024

Спеціальність за освітою: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6052

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.25, 11.25.19.03, 11.25.19.07

Тема дисертації:

1. Міжнародні відносини і стратегічні комунікації України та Японської Держави в умовах російсько-української війни
2. Security Aspects of International Relations of Ukraine and the Japanese State in the Context of the Russian-Ukrainian War

Реферат:

1. Російсько-українська війна призвела до різких змін в безпековому середовищі на регіональному і глобальному рівнях, зміні політичного курсу окремих країн. Це дуже помітно саме в українсько-японських відносинах. Віддалена географічно країна Східної Азії набула статусу особливого глобального партнера для України, який послідовно і ґрунтовно підтримує її на міжнародних майданчиках і надає вагомий фінансовий та гуманітарний допис. Японія використовує потужні дипломатичні та економічні інструменти для підтримки України та її народу. На цьому тлі загострилися і суттєво погіршилися налагоджені впродовж десятиліть відносини Японської Держави з Російською Федерацією. Також значно зросла інтенсивність і кількість

військово-політичних загроз в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Усі ці події і процеси зумовили докорінний перегляд стратегії національної безпеки Японії. Починаючи з 2022 р. країна здійснила кардинальний відхід від традиційної пацифістської політики, що ґрунтувалась на військовій присутності США. Уряд Ф. Кішида поставив нові завдання – забезпечити ефективну оборону своєї території власними силами і можливість завдати контрудару. Змінилася конфігурація системи безпеки в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Якщо раніше вона ґрунтувалась на двосторонніх угодах із США, як гарантом безпеки, то нині зростає важливість багатосторонньої співпраці. Так, активізувався Чотиристоронній діалог з питань безпеки (QUAD) між Австралією, Індією, США та Японією. Відновив активність політичний трикутник – Республіка Корея, США та Японія. Влада Токіо інтенсифікувала співпрацю з НАТО. Понад це, Японія готова стати не лише потужним регіональним безпековим гравцем, а й глобальним актором. Такі процеси вкрай важливі для України. Адже, по-перше, взаємозалежність України та Японії, особливо в безпековій сфері, надзвичайно зростає. По-друге, ці країни об'єднує спільність загроз, історичний досвід, глибока суспільна взаємоповага. Тому, вивчення двостороннього співробітництва України та Японії у безпековому контексті в сучасних умовах є актуальним науковим завданням. Мета дослідження – проаналізувати безпекові аспекти міжнародних відносин України і Японії в контексті російсько-української війни. Уперше комплексно проаналізовано чинники, що зумовили активну підтримку Японією України. Поряд із безпековими і політичними факторами, особливе місце відведено соціо-культурним аспектам. Простежено реакцію Японії на кризові тенденції, зумовлені російсько-українською війною. Зокрема, відстежено допомогу Японії країнам і регіонам, що постраждали внаслідок «зернової кризи», зумовленої блокадою Росією чорноморських портів України у 2022 р. Також проаналізовано допомогу Японської Держави Республіці Молдова, економіка якої суттєво постраждала внаслідок російсько-української війни. Ця країна прийняла значну кількість біженців з України, зазнала тиску з боку РФ в енергетичній сфері тощо. Поглиблено уявлення щодо проросійськи налаштованих суб'єктів в середовищі японського суспільства – серед академічних кіл і певних політичних угруповань. Доведено, що дієвими інструментами протидії нарративам кремлівської пропаганди є культурна дипломатія і засоби «м'якої сили».

2. The Russo-Ukrainian war has led to sharp changes in the security environment at both regional and global levels, altering the political course of certain countries. This is particularly noticeable in Ukrainian-Japanese relations. The geographically distant East Asian country has gained the status of a special global partner for Ukraine, consistently and thoroughly supporting it on international platforms and providing substantial financial and humanitarian assistance. Japan employs powerful diplomatic and economic tools to support Ukraine and its people. Against this backdrop, the long-established relations between Japan and the Russian Federation have sharply deteriorated. The intensity and number of military-political threats in the Asia-Pacific region have also significantly increased. All these events and processes have necessitated a fundamental revision of Japan's national security strategy. Since 2022, the country has made a radical departure from its traditional pacifist policy, which was based on the military presence of the United States. The government of Fumio Kishida has set new objectives: to ensure the effective defense of its territory by its own forces and the capability to deliver a counterstrike. The security configuration in the Asia-Pacific region has changed. Previously, it was based on bilateral agreements with the United States as the security guarantor, but now the importance of multilateral cooperation has increased. For instance, the Quadrilateral Security Dialogue (QUAD) between Australia, India, the United States, and Japan has been revitalized. The political triangle – the Republic of Korea, the United States, and Japan – has also regained activity. The Tokyo authorities have intensified cooperation with NATO. Moreover, Japan is ready to become not only a powerful regional security player but also a global actor. These processes are extremely important for Ukraine. Firstly, the interdependence of Ukraine and Japan, especially in the security sphere, has grown significantly. Secondly, these countries share common threats, historical experiences, and deep mutual respect. Therefore, studying the bilateral cooperation between Ukraine and Japan in the security context under modern conditions is a relevant scientific task. The aim of the research is to analyze the security aspects of international relations between Ukraine and Japan in the context of the Russo-Ukrainian war. For the first time, the factors that prompted Japan's active support of Ukraine have been comprehensively analyzed. Alongside security and political

factors, particular attention is paid to socio-cultural aspects. Japan's response to crisis trends caused by the Russo-Ukrainian war is traced. Specifically, Japan's assistance to countries and regions affected by the "grain crisis" caused by Russia's blockade of Ukrainian Black Sea ports in 2022 is detailed. Japan's aid to the Republic of Moldova, whose economy has been significantly affected by the Russo-Ukrainian war, is also analyzed. This country has received a large number of refugees from Ukraine and has faced pressure from the Russian Federation in the energy sector, among other issues. It is proven that effective tools to counter Kremlin propaganda narratives are cultural diplomacy and means of "soft power."

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Morenchuk Andrii, Kruliy Olena, Kozak Alla, Yelova Tetyana, Fesyk Olesia, Karpuk Ihor, Shuliak Nazarii. The concept of strategic communications in Ukrainian scientific research. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. 2023. 13, issue 1, special XXXII. P. 123–126. URL: <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130132/PDF/130132.pdf> (внесок автора 20%)
- 2. Моренчук А. А., Моренчук А. А., Карпчук Н. П. Загрози регіональної безпеки Японії. Міжнародні відносини, суспільні комунікації і регіональні студії. 2021. №1(9). С. 206–220. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/download/185/169> (внесок автора 30%)
- 3. Кисіль С., Моренчук А. А., Моренчук А. А. Роль Китаю у відносинах Індії та Пакистану. Міжнародні відносини, суспільні комунікації і регіональні студії. 2021. №2(10). С. 78–90. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/226> (внесок автора 40%).
- 4. Моренчук А. А., Моренчук А. А., Мандрик І. П. Основні проблеми та загрози регіональної безпеки сучасної Японії. Актуальні проблеми регіональних досліджень: мат. IV Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / За ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 323–327.
- 5. Моренчук А. А., Моренчук А. А. Сфера кібербезпеки у сучасній Японії. Актуальні проблеми регіональних досліджень : мат. V Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Луцьк, 11 грудня 2020 р.). / За ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. С. 268–271.
- 6. Моренчук А., Моренчук А. (мол.). Публічна дипломатія Японії в контексті стратегічних комунікацій. Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики: європейський і глобальний рівні: мат. Інтернет-конф. / За заг. ред. Н. Карпчук. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. С. 40–43.
- 7. Моренчук А., Вознюк Є. Кіберпротистояння Японії (досвід України). Мультидисциплінарні підходи до аналізу суспільно-політичних проблем в умовах російсько-української гібридної війни: мат. міжнародного круглого столу: 28 квітня 2022 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. С. 53–56.
- 8. Моренчук А. А. (стар.), Моренчук А. А. (мол.). Агресія як елемент зовнішньої політики Російської Федерації. Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень: мат. II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 09 листопада 2022 р.). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. С. 46–51.
- 9. Моренчук А., Моренчук А. Політико-психологічні витоки агресивності путінської ідеології. Всеукраїнські політологічні читання імені професора Богдана Яроша: зб. наук. та навч.-метод. пр. / за заг. ред. В. І. Бортнікова, Я. Б. Яроша. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. Вип. 12. С. 103–110.

- 10. Моренчук А. А. (мол.), Вознюк О. Р. Ядерна програма Північної Кореї як загроза міжнародній безпеці. Мат. II Всеукр. наук.-практ. форуму РеПіТ (м. Луцьк, 18 травня 2023 р.). Луцьк: Лабораторія «РЕПІТ» ВНУ імені Лесі Українки, 2023.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпчук Наталія Петрівна

2. Nataliia Karpchuk

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9998-9538

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?user=1nB6Hv4AAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Николаева Майя Іванівна

2. Maya I. Nikolaeva

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0056-0553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хома Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Khoma

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2507-5741

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванець Тетяна Мирославівна

2. Tetiana M. Ivanets

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3248-5033

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тихомирова Євгенія Борисівна

2. Yevgeniya B. Tyhomyrova

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5017-5875

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шуляк Антоніна Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шуляк Антоніна Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна